

LANDSTINGSSTYRELSEN

12-09-25 00008

Landstingsstyrelsen

Nationell finansiering av biobanker för navelsträngsblod och Tobiasregistret

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Sveriges kommuner och landsting, SKL, har beslutat att rekommendera landsting och regioner om en fortsatt nationell finansiering av biobanken för navelsträngsblod vid Sahlgrenska universitetssjukhuset i Västra Götalandsregionen och Tobiasregistret under tre år med start andra halvåret 2012.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna fortsatt bidrag till den nationella finansieringen av biobanken för navelsträngsblod för åren 2012-2015 med 1,50 kronor och till Tobiasregistret med 0,43 kronor per invånare med start andra halvåret 2012 i enlighet med SKL:s rekommendation

att finansiering av biobanken för navelsträngsblod samt av Tobiasregistret fortsatt ska hanteras inom ramen för hälso- och sjukvårdsnämnden budget för åren 2012-2015.

Landstingsrådsberedningens motivering

Den nationella navelsträngsblodbanken och Tobiasregistret är viktiga verksamheter som är av nationell karaktär. Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderar landsting och regioner att stödja verksamheten genom ett ekonomiskt bidrag. Bidraget hanteras även fortsättningsvis inom ramen för hälso- och sjukvårdsnämnden.

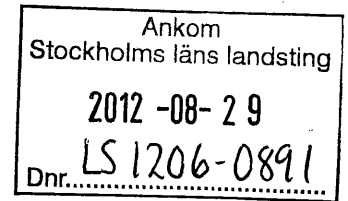
Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 24 augusti 2012
Sveriges kommuner och landstings styrelses beslut nr 7, den 25 maj 2012

Torbjörn Rosdahl

Hans-Erik Malmros

Landstingsstyrelsen

Rotel I

Nationell finansiering av biobanken för navelsträngsblod och Tobiasregistret

Ärendebeskrivning

Sveriges kommuner och landsting, SKL, har beslutat att rekommendera landsting och regioner om en fortsatt nationell finansiering av biobanken för navelsträngsblod vid Sahlgrenska universitetssjukhuset i Västra Götalandsregionen och Tobiasregistret under tre år med start andra halvåret 2012.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 24 augusti 2012
Sveriges kommuner och landstings styrelses beslut nr 7, den 25 maj 2012

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att i enlighet med SKL:s rekommendation, i beslut nr 7, den 25 maj 2012, att för åren 2012-2015 godkänna Stockholms läns landstings fortsatta bidrag till den nationella finansieringen av biobanken för navelsträngsblod och till Tobiasregistret med 1,50 kronor respektive 0,43 kronor per invånare med start andra halvåret 2012

att Stockholms läns landstings finansiering av biobanken för navelsträngsblod samt av Tobiasregistret fortsatt ska hanteras inom ramen för hälso- och sjukvårdsnämndens, HSN:s budget för åren 2012-2015.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Detta tjänsteutlåtande beskriver hur Stockholms läns landstings del av den nationella finansieringen av biobank för navelsträngsblod och Tobiasregistret fortsatt föreslås hanteras med anledning av den nya rekommendationen från SKL. Rekommendationen avser ett fortsatt nationellt stöd under perioden 2012-2015.

Bakgrund

År 2009 beslutade styrelsen vid SKL att rekommendera landsting och regioner att finansiellt stödja den Nationella navelsträngsblodbanken samt Tobiasregistret under en treårsperiod. Motiveringen till beslutet var bland annat att verksamheterna är av nationell karaktär och därför bör stödjas på nationell nivå, det vill säga av landsting och regioner gemensamt. Under våren 2011 har företrädare för verksamheterna vänt sig till SKL för fortsatt finansiering.

Genom en fortsatt satsning på navelsträngsblodbanken kan arbetet med att bygga ut verksamheten fortgå. Målet med satsningen är att nå det minimiantal infrysta enheter som beräknats internationellt för att en nationell bank ska uppfylla de krav på antal enheter som svarar mot landets behov.

Tobiasregistret innehåller i dag cirka 40 000 donatorer och används både nationellt och internationellt. Ansvarig för registret är Stockholm Care AB som ägs av Stockholms Läns Landsting. Många donatorer som rekryterades under uppbyggnaden på 1990-talet faller nu successivt för åldersstreck och måste ersättas med nya donatorer. För närvarande tillämpas en åldersgräns på 60 år. Verksamheten finansieras delvis med intäkter från försäljning av tjänster, främst förmedling av stamcellstransplantationer och så kallad typning av donatorers vävnad. Dessa intäkter är inte tillräckliga för att upprätthålla och öka antalet donatorer. Bidraget från landsting och regioner har varit nödvändigt för att kunna öka antalet donatorer. Då verksamheten är av nationell karaktär önskar Tobiasregistret fortsatt finansiellt stöd från landsting och regioner.

SKL har beslutat att rekommendera landstingen, Region Skåne, Region Gotland, Västra Götalandsregionen samt Region Halland att till biobanken för navelsträngsblod betala 1,50 kronor per invånare och år under tre år med start andra halvåret 2012. Rekommendationen avser även att till Tobiasregistret betala 0,43 kronor per invånare och år under tre år med start andra halvåret 2012.

Överväganden

Den nya rekommendationen från SKL medför utifrån nu känd befolkningsprognos en årlig kostnad i enlighet med nedanstående tabell:

Mkr	Halvår 2012	2013	2014	Halvår 2015
Biobank för navelsträngsblod	1,6	3,2	3,3	1,7
Tobiasregistret	0,5	0,9	0,9	0,5
SUMMA	2,0	4,2	4,2	2,1

I samband med tidigare beslut "Nationell finansiering av biobanken för navelsträngsblod och Tobiasregistret", LS 1004-0389 beslöts att Stockholms läns landsting skulle delta i den nationella finansieringen och att den årliga kostnaden på 3 560 174 kronor från och med 2010 skulle inrymmas i HSN:s budget. Detta beslut gällde finansiering under 3 år avseende perioden 2010-2012. Den nya rekommendationen från SKL medför en årlig ökad kostnad på cirka 0,6 miljoner kronor.

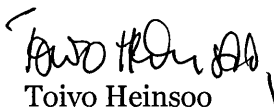
Förvaltningen föreslår med anledning av ovan att Stockholms läns landsting fortsättningsvis deltar i denna nationella satsning och att detta finansieras inom ramen för HSN:s budgetram för åren 2012-2015.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

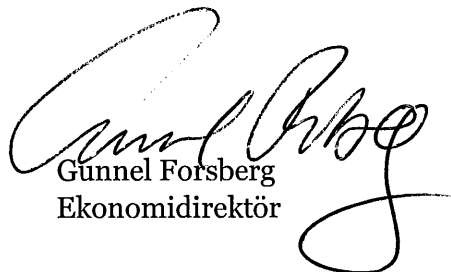
Godkännande av detta tjänsteutlåtande medför utökade kostnader för Stockholms länslandsting med cirka 0,3 miljoner kronor år 2012, cirka 0,6 miljoner kronor per år under åren 2013-2014 samt cirka 0,4 miljoner kronor år 2015. Den utökade kostnaden finansieras fortsatt inom HSN:s budget för åren 2012-2015.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets miljöpolitiska program Miljöutmaning 2016 har hänsyn till miljön beaktats och bedömningen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbeskrivning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Gunnel Forsberg
Ekonomidirektör

Avdelningen för vård och omsorg
Asa Sandgren Akerman

Landstingsstyrelserna samt regionsstyrelserna i Halland, Gotland, Skåne och Västra Götaland

Nationell finansiering av biobanker för navelsträngsblod och Tobiasregistret

Dnr 12/2497

Beslut

Sjukvårdsdelegationen har, enligt delegation från styrelsen, beslutat

att rekommendera landstingen, Region Skåne, Region Gotland, Västra Götalandsregionen samt Region Halland att till biobanken för navelsträngsblod betala 1,50 kronor per invånare och år under tre år med start andra halvåret 2012.

att rekommendera landstingen, Region Skåne, Region Gotland, Västra Götalandsregionen samt Region Halland att till Tobiasregistret betala 0,43 kronor per invånare och år under tre år med start andra halvåret 2012.

Bakgrund

År 2009 beslutade styrelsen vid Sveriges Kommuner och Landsting att rekommendera landsting och regioner att finansiellt stödja den Nationella navelsträngsblodsbanken samt Tobiasregistret under en treårsperiod. Motiveringen till beslutet var bl.a. att verksamheterna är av nationell karaktär och därför bör stödjas på nationell nivå, dvs. av landstingen gemensamt. Under våren 2011 har företrädare för verksamheterna vänt sig till Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) för fortsatt finansiering.

Biobanken för navelsträngsblod

Biobanken för navelsträngsblod finns vid Sahlgrenska universitetssjukhuset i Västra Götalandsregionen. Den fick i december 2005 statliga Dagmarmedel för att starta upp verksamheten. Hösten 2011 invigdes en insamlingsenhet vid Karolinska sjukhuset, Huddinge.

I navelsträngsblod finns stamceller som är särskilt lämpade för benmärgstransplantation. Behandlingarna är väl beprövade, dvs. har tillräcklig medicinsk evidens. Motivet för biobankens inrättande var att för 25-50 procent av berörda patienter inom främst cancervården saknas givare av blodstamceller.

Ett stort bekymmer är att det av landets enheter för transfusionsmedicin gemensamt upphandlade IT-systemet för stamceller inte fungerar utan sökandet efter andra system och leverantörer fortgår. Det har också under de senaste åren pågått en debatt kring tidig eller sen avnavling som påverkar bankens möjligheter till rekrytering av givare. Rutinen i Sverige och i de flesta industrilän-

der är tidig avnavling. Debatten har lett till att färre mödrar väljer att donera sitt barns navelsträngsblod. I Huddinge avnavlas barnet vid en minut om föräldrarna samtycker till donation. Detta leder till färre nej, men samtidigt till att betydligt färre enheter från Huddinge innehåller tillräckligt med celler för att frysas in.

Under 2012 kommer arbetet med att bygga ut verksamheten att fortgå. Målet under kommande treårsperiod är att nå de minimiantal infrysta enheter som beräknats internationellt för att en nationell bank ska uppfylla de krav på antal enheter som svarar mot landets behov. Detta mått är 5 enheter per 10 000 invånare vilket för Sveriges del motsvarar 5 000 enheter. Det ursprungliga målet var att nå detta mål redan den 1 juli 2012. Att det inte blivit så beror, förutom ovan nämnda problem, på att nuvarande budgetram ger utrymme för ca 800 insamlade enheter per år. I slutet av juni beräknas knäppt 3 000 enheter finnas förvarade i banken. Detta betyder att med nuvarande insamlingstakt och med föreslagen budget kommer målet 5 000 enheter att uppnås först under nästa treårsperiod.

Tobiasregistret

Tobiasregistret innehåller uppgifter om personer som har anmält sig som donatorer av benmärg för främst cancerbehandling. Verksamheten startade 1992 med stöd av Stockholms Läns Landsting och ett lån från Tobiasstiftelsen. Eftersom lånet återbetalats har Stockholms läns landsting bekostat hela uppbyggnaden. Tobiasregistret har efter uppbyggnaden successivt utvecklats med bl.a. utvidgad DNA-typning som bättre medger internationell sökning efter lämpliga donatorer. Registret innehåller i dag ca 40 000 donatorer och används både nationellt och internationellt. Ansvarig för registret är Stockholm Care AB som ägs av Stockholms Läns Landsting.

Lämpliga donatorer bör inte vara för gamla. För närvarande tillämpas en åldersgräns på 60 år. Många donatorer som rekryterades under uppbyggnaden på 1990-talet faller nu successivt för åldersstreck och måste ersättas med nya donatorer. Verksamheten finansieras delvis av intäkter från försäljning av tjänster, främst förmedling av stamcellstransplantationer och s.k. typning av donatorers vävnad. Dessa intäkter är inte tillräckliga för att upprätthålla och öka antalet donatorer. Bidraget från landstingen har varit nödvändigt för att kunna öka antalet donatorer. Då verksamheten är av nationell karaktär önskar Tobiasregistret fortsatt finansiellt stöd från landstingen.

Finansieringen medger att Tobiasregistret under perioden fortsatt kan upprätthålla ett register av den ursprungliga storleken, dvs. 40 000 potentiella givare. Tobiasregistret har ett nära samarbete med den Nationella biobanken för navelsträngsblod. Vid årets slut 2011 var 1 956 navelsträngsenheter registrerade i Tobiasregistret för global exponering.

Förutsättningar för finansiering av navelsträngsblodbanken och Tobiasregistret

Inför beslutet 2009 att rekommendera nationell finansiering undersöktes möjligheterna till alternativ finansiering mycket noggrant. Möjligheterna visade sig då vara mycket begränsade. Flera finansiärer, bl. a Cancerfonden, hade som policy att inte stödja denna typ av insatser. Förutsättningarna har inte förändrats varför en nationell finansiering även fortsättningsvis i huvudsak måste ske med landstingsmedel.

Nationella Vårnadsrådet tillstyrker Navelsträngsblodbankens och Tobiasregistrets begäran om nationell finansiering. Det är av nationellt intresse att Navelsträngsblodbanken byggs ut till att nå det uppsatta målet. Då många donatorer i Tobiasregistret faller för ålderstreckets anses behovet av en ökad rekrytering till registret styrkt. Den nationella finansieringen under perioden avser ökad rekrytering till registret. Det är viktigt att under den kommande perioden förbereda för en långsiktig finansiering för drift av verksamheten som är hållbar på längre sikt. Efter denna treårsperiod förutsätts att navelsträngsblodbankens utbyggnad är klar och att det uppsatta målet på 5 000 enheter uppnåtts.

Sveriges Kommuner och Landsting

Anders Knappe
Ordförande